

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS REZERVO ĮSTATYMO NR. VIII-1908 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17,
18¹ IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Valstybės rezervas – mobilizaciniam, ūkio, sveikatos, krizės valdymo, susisiekimo ir krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos funkcionavimo ir nukentėjusių gyventojų poreikiams tenkinti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu ir jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ar kitais šio įstatymo nustatytais atvejais, skirtos:

1) lėšos;

2) valstybės lėšomis įsigytos materialinių išteklių atsargos;

3) materialinių išteklių atsargos, kurių pirkimas valstybės lėšomis nustatytas pagal preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis ir (arba) rezervavimo sutartis;

4) paslaugos, kurių pirkimas valstybės lėšomis nustatytas pagal preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis.

2. Valstybės rezervo administravimas – valstybės rezervo koordinatoriaus, valstybės rezervo tvarkytojų ir valstybės rezervo atsakingųjų saugotojų funkcijų įgyvendinimas sudarant, kaupiant ir tvarkant valstybės rezervą.

3. Valstybės rezervo atsakingasis saugotojas – valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas teisės aktų nustatyta tvarka sauganti ir įtraukianti į apskaitą biudžetinė įstaiga, valstybės įmonė, savivaldybės įmonė, taip pat akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, kuriose valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose.

4. Valstybės rezervo kaupimas – valstybės rezervo lėšų pervedimas į atskirą valstybės išdo sąskaitą Lietuvos banke, valstybės rezervo materialinių išteklių ir (arba) valstybės rezervo paslaugų preliminarinių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sudarymas, materialinių išteklių įsigijimas ir perdavimas valstybės rezervo atsakingajam saugotojui, taip pat materialinių išteklių atsargų rezervavimas, prireikus perdavimas valstybės rezervo tvarkytojui.

5. Valstybės rezervo koordinatorius – Nacionalinis krizių valdymo centras, koordinuojantis valstybės rezervo tvarkytojų veiklą.

6. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos – būtiniausios žemės ūkio ir maisto produktų, civilinės saugos priemonių, medicinos, susisiekimo ir kitos atsargos.

7. Valstybės rezervo naudojimas – valstybės rezervo lėšų ir materialinių išteklių atsargų panaudojimas arba valstybės rezervo paslaugų gavimas šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.

8. Valstybės rezervo paslaugos – paslaugos, gaunamos pagal preliminarinių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių pagrindu sudarytas paslaugų pirkimo–pardavimo sutartis ir naudojamos pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytą paskirtį.

9. Valstybės rezervo sudarymas – valstybės rezervo lėšų dydžio, materialinių išteklių atsargų nomenklatūros ir kiekio bei sukaupimo terminų ir saugojimo sąlygų, taip pat valstybės rezervo

paslaugų nomenklatūros, rūšies, kiekio ir preliminarinių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sudarymo terminų nustatymas.

10. Valstybės rezervo tvarkymas – valstybės rezervo lėšų naudojimas, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų įsigijimas, apskaita, laikymas saugojimo vietose, jų keitimas, atnaujinimas, nurašymas, naudojimas, atkūrimas, preliminarinių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių ir (arba) rezervavimo sutarčių sudarymas ir vykdymo priežiūra.

11. Valstybės rezervo tvarkytojas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota valstybės institucija, organizuojanti valstybės rezervo sudarymą, kaupimą ir tvarkymą.

12. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme, Viešųjų pirkimų įstatyme, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybės rezervo lėšos yra skirtos materialiniams ištekliams ir valstybės rezervo paslaugoms įsigyti, gelbėjimo ir atstatymo darbams ir kitoms reikmėms finansuoti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybė kiekvienais metais nustato valstybės rezervo lėšų sumą, kuri negali būti panaudota einamajam valstybės rezervo kaupimui ir tvarkymui. Šias valstybės rezervo lėšas naudoja valstybės rezervo koordinatorius.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Valstybės rezervo sudarymo, kaupimo ir tvarkymo sąlygos

1. Vyriausybė tvirtina valstybės rezervo lėšų dydį ir sukaupimo terminus, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų nomenklatūrą ir jos sudarymo principus, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų kiekį, sukaupimo terminus ir valstybės rezervo atsakinguosius saugotojus, pagal preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – preliminariosios sutartys) ir (arba) rezervavimo sutartis planuojamų prireikus įsigyti materialinių išteklių nomenklatūrą ir kiekius, taip pat pagal preliminarįsias sutartis planuojamų prireikus įsigyti valstybės rezervo paslaugų nomenklatūrą, rūšį, kiekį ir preliminarinių sutarčių sudarymo terminus.

2. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos turi atitikti Lietuvos Respublikoje nustatytus jų saugos, nekenksmingumo sveikatai ir aplinkai bei kokybės reikalavimus, ir tikti ilgalaikiam saugojimui, o valstybės rezervo paslaugos turi atitikti Lietuvos Respublikoje nustatytus privalomus jų teikimo reikalavimus ir analogiškų rinkoje esančių paslaugų kokybės standartus ar techninį lygį. Materialinių išteklių ir valstybės rezervo paslaugų atitiktis šioje dalyje nustatytiems reikalavimams tvirtinama įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės rezervo tvarkytojai valstybės rezervui skirtus materialinius išteklius ir valstybės rezervo paslaugas valstybės lėšomis perka Viešųjų pirkimų įstatymo ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nustatyta tvarka. Valstybės rezervo tvarkytojai atlikti materialinių išteklių atsargų ir (arba) valstybės rezervo paslaugų pirkimo procedūras Viešųjų pirkimų įstatymo ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nustatyta tvarka gali įgalioti kitas institucijas ar įstaigas.“

6 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:
„10 straipsnis. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimas ir valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų ir valstybės rezervo paslaugų teikimo užtikrinimas“
2. Papildyti 10 straipsnį 2¹ dalimi:
„2¹. Valstybės rezervo paslaugų teikimas šiame įstatyme numatytais atvejais užtikrinamas preliminariosios sutarties pagrindu valstybės rezervo tvarkytojo ir tiekėjo sudarytos pirkimo–pardavimo sutarties sąlygomis.“

7 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:
„11 straipsnis. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų atnaujinimas ir valstybės rezervo paslaugų preliminarinių sutarčių keitimas arba nutraukimas“
2. Papildyti 11 straipsnį 3¹ dalimi:
„3¹. Valstybės rezervo paslaugų preliminarinės sutarties pakeičia arba jas nutraukia valstybės rezervo tvarkytojai. Valstybės rezervo paslaugų preliminariosios sutartys keičiamos arba nutraukiamos šio straipsnio 6 dalyje ir šio įstatymo 18¹ straipsnyje nustatytais atvejais, taip pat kai valstybės rezervo paslaugos neatitinka pasikeitusių Lietuvos Respublikoje nustatytų privalomų jų teikimo reikalavimų arba analogiškų rinkoje esančių paslaugų kokybės standartų ar techninio lygio.“
3. Pakeisti 11 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:
„6. Kai Vyriausybės sprendimu mažinamas valstybės rezerve saugomų materialinių išteklių atsargų kiekis ir valstybės rezervo paslaugų kiekis, nereikalingos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos perleidžiamos šio straipsnio 3 dalyje nustatytais tvarka ir būdais, o valstybės rezervo paslaugų preliminarinių sutarčių sąlygos keičiamos laikantis Viešųjų pirkimų įstatyme arba Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme nustatytos preliminarinių sutarčių keitimo tvarkos, o valstybės rezervo paslaugų preliminariosios sutartys nutraukiamos vadovaujantis šio įstatymo 18¹ straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:
„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais Vyriausybė priima sprendimą panaudoti valstybės rezervo lėšas, materialinių išteklių atsargas, valstybės rezervo paslaugas, naftos produktų ir naftos valstybės atsargas, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą išimtį. Valstybės rezervo lėšos skiriamos ir naudojamos Vyriausybės nustatyta tvarka.“
2. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:
„3. Vyriausybė ar jos pavedimu valstybės rezervo tvarkytojas nustato valstybės, savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus, gyventojus, Lietuvos Respublikos piliečius užsienyje, kuriems paskirstomos valstybės rezervo lėšos ir materialinių išteklių atsargos, naftos produktų ir naftos valstybės atsargos ir teikiamos valstybės rezervo paslaugos.“
3. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:
„4. Susidarius ekstremaliajai situacijai, krizės atveju, paskelbus mobilizaciją ir (arba) įvedus nepaprastąją ar karo padėtį, valstybės rezervo tvarkytojas už šių situacijų valdymą ar administravimą atsakingų institucijų prašymu turi teisę pats priimti sprendimą panaudoti jo tvarkomas arba pagal jo sudarytas preliminarines sutartis užtikrinamas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas arba valstybės rezervo paslaugas ir (arba) pagal rezervavimo sutartis užtikrinamas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas. Šis sprendimas priimamas ne vėliau kaip kitą dieną po šioje dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos. Valstybės rezervo tvarkytojo sprendimas panaudoti valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas arba valstybės rezervo paslaugas turi būti nedelsiant pateiktas Vyriausybei. Jeigu Vyriausybė šiam sprendimui nepritaria, žala, atsiradusią dėl nepagrįsto valstybės rezervo panaudojimo, valstybės rezervo tvarkytojas atlygina įstatymų nustatyta tvarka. Valstybės rezervo tvarkytojas, priėmęs sprendimą panaudoti valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas

arba valstybės rezervo paslaugas, turi iš karto po sprendimo priėmimo, vadovaudamasis preliminarąja sutartimi, su atitinkamu tiekėju sudaryti valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų pirkimo–pardavimo sutartį ir (arba) imtis veiksmų, kad, vadovaujantis rezervavimo sutartimi, materialinių išteklių atsargos jam būtų perduotos nuosavybės teise arba, vadovaudamasis preliminarąja sutartimi, su atitinkamu tiekėju sudaryti valstybės rezervo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartį.“

4. Pakeisti 13 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos ir valstybės rezervo paslaugos gali būti naudojamos krizių valdymo ir civilinės saugos pratybų, tarptautinės pagalbos teikimo komandos pratybų ir mobilizacinio ar priimančiosios šalies paramos mokymo pratybų metu Vyriausybės nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) kiekvienais metais teikia Vyriausybei siūlymus dėl valstybės rezervo lėšų dydžio, materialinių išteklių atsargų nomenklatūros ir kiekio, sukaupimo termino, valstybės rezervo paslaugų nomenklatūros, rūšies, kiekio ir preliminarųjų sutarčių sudarymo terminų ir valstybės rezervo materialinių išteklių atsakingųjų saugotojų patvirtinimo;“.

10 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) teikia valstybės rezervo koordinatoriui siūlymus dėl valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų nomenklatūros, kiekio, sukaupimo termino, valstybės rezervo atsakingųjų saugotojų nustatymo, taip pat dėl valstybės rezervo paslaugų nomenklatūros, rūšies, kiekio ir preliminarųjų sutarčių sudarymo terminų;“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) sudaro preliminarąsias ir (arba) rezervavimo sutartis dėl valstybės rezervo materialinių išteklių arba preliminarąsias sutartis dėl valstybės rezervo paslaugų poreikių tenkinimo ir atlieka preliminarųjų ir (arba) rezervavimo sutarčių vykdymo priežiūrą šio įstatymo 18¹ straipsnyje nustatyta tvarka, prireikus preliminarųjų sutarčių pagrindu sudaro pirkimo–pardavimo sutartis ir įsigyja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas arba valstybės rezervo paslaugas arba rezervavimo sutarčių pagrindu įsigyja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas;“.

3. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) pagal pirkimo dokumentus moka už pirkas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas arba už jų rezervavimą, taip pat valstybės rezervo lėšomis pagal pirkimo dokumentus Vyriausybės nustatyta tvarka moka už pagal valstybės rezervo tvarkytojo sudarytų preliminarųjų sutarčių pagrindu sudarytas pirkimo–pardavimo sutartis gautas valstybės rezervo paslaugas;“.

11 straipsnis. 18¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18¹ straipsnis. Tiekėjo pareigos ir pareigų laikymosi priežiūra

1. Tiekėjas, sudaręs preliminarąją arba rezervavimo sutartį su valstybės rezervo tvarkytoju, užtikrina, kad valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos, sudarius pirkimo–pardavimo sutartį preliminariosios sutarties pagrindu arba pagal rezervavimo sutartį, būtų laiku perduotos, o valstybės rezervo paslaugos, sudarius valstybės rezervo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartį preliminariosios sutarties pagrindu, suteiktos Vyriausybės ar jos pavedimu valstybės rezervo tvarkytojo nustatytiems subjektams, sudaro galimybę valstybės rezervo tvarkytojui ne rečiau kaip kartą per metus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patikrinti tiekėjo galimybes užtikrinti preliminariojoje arba rezervavimo sutartyje nustatyto kiekio ir rūšies valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų tiekimą ir jų pristatymą per preliminariojoje arba rezervavimo sutartyje nustatytą terminą (toliau – tiekimas ir pristatymas), o valstybės rezervo paslaugų atveju – patikrinti tiekėjo

galimybes užtikrinti preliminariojoje sutartyje nustatytos rūšies ir kiekio valstybės rezervo paslaugų teikimą per preliminariojoje sutartyje nustatytą terminą (toliau – paslaugos suteikimas).

2. Tikrinant tiekėjo galimybes užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą, valstybės rezervo tvarkytojo prašymu tiekėjas per valstybės rezervo tvarkytojo nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą privalo pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą. Tiekėjo motyvuotu prašymu šioje dalyje nurodytas 5 darbo dienų terminas valstybės rezervo tvarkytojo sprendimu vieną kartą gali būti pratęstas ne daugiau kaip 5 darbo dienomis. Tiekėjas, negalėdamas pateikti dokumentų, patvirtinančių tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą, turi teisę pateikti kitus faktinius duomenis, patvirtinančius galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą. Valstybės rezervo tvarkytojas, atsižvelgdamas į preliminariojoje arba rezervavimo sutartyje nurodytą valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų kiekį ir rūšį, pristatymo terminus, o valstybės rezervo paslaugų atveju – į valstybės rezervo paslaugų rūšį, kiekį ir suteikimo terminą, vertina, ar tiekėjo pateikti dokumentai arba kiti faktiniai duomenys patvirtina tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą.

3. Valstybės rezervo tvarkytojas privalo vienašališkai nutraukti preliminarįją arba rezervavimo sutartį su tiekėju, kuris per valstybės rezervo tvarkytojo nustatytą terminą nepateikia dokumentų ir (arba) faktinių duomenų, patvirtinančių tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą, ir neprašo pratęsti termino reikalingiems dokumentams ar kitiems faktiniams duomenims pateikti arba, pratęsus terminą, nepateikia reikiamų dokumentų ir (arba) faktinių duomenų, arba pateikia dokumentus ir (arba) faktinius duomenis, kurie nepatvirtina tiekėjo galimybės užtikrinti tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą. Nutraukiant preliminarįją arba rezervavimo sutartį, laikomasi Viešųjų pirkimų įstatyme ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme nustatytos preliminarinių ir pirkimų sutarčių nutraukimo tvarkos.

4. Kiti tiekėjo įsipareigojimai ir atsakomybė, atsižvelgiant į preliminariojoje arba rezervavimo sutartyje nurodomą tiekimą ir pristatymą arba paslaugos suteikimą, nustatomi valstybės rezervo tvarkytojo ir tiekėjo sudarytoje preliminariojoje arba rezervavimo sutartyje.“

12 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Materialinių išteklių pardavėjų ir (arba) valstybės rezervo paslaugų tiekėjų atsakomybė už tai, kad valstybės nuosavybės parduodami materialiniai ištekliai, skirti valstybės rezervo materialinių išteklių atsargoms sudaryti, arba teikiamos valstybės rezervo paslaugos neatitinka šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, šalių susitarimu nustatoma vadovaujantis Civiliniu kodeksu valstybės rezervo tvarkytojo ir pardavėjo sudaromose pirkimo–pardavimo sutartyse arba valstybės rezervo tvarkytojo ir valstybės rezervo paslaugų tiekėjo sudaromose valstybės rezervo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartyse. Sudarant šias sutartis būtina laikytis sąlygos, kad pardavėjas arba valstybės rezervo paslaugų tiekėjas atlygina materialinių išteklių, neatitinkančių šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, keitimo arba valstybės rezervo paslaugų, neatitinkančių šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, pakartotinio teikimo išlaidas ir sumoka ne mažiau kaip 5 procentų neatitinkančių reikalavimų materialinių išteklių arba valstybės rezervo paslaugų preliminariosios sutarties pagrindu sudarytos valstybės rezervo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos vertės dydžio baudą.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. kovo 31 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir valstybės rezervo tvarkytojai iki 2026 m. kovo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas